

Omgevingsvisie - mobiliteitsvisie

Raadsinformatiebijeenkomst 15 september 2025

Agenda

→ Stand van zaken Omgevingsvisie

→ Vervolg Omgevingsvisie

→ Visiekaart Omgevingsvisie & visiekaart Mobiliteitsvisie

Stand van Zaken

Bijna klaar! Alleen nog te doen:

- Collegebesluit voor het vrijgeven van de Ontwerp-Omgevingsvisie en de MER voor zienswijzen
- Ophalen zienswijzen + Beoordeling MER door Commissie MER
- Beantwoorden en eventueel verwerken zienswijzen en beoordeling
- Voorleggen definitieve Omgevingsvisie aan college en raad

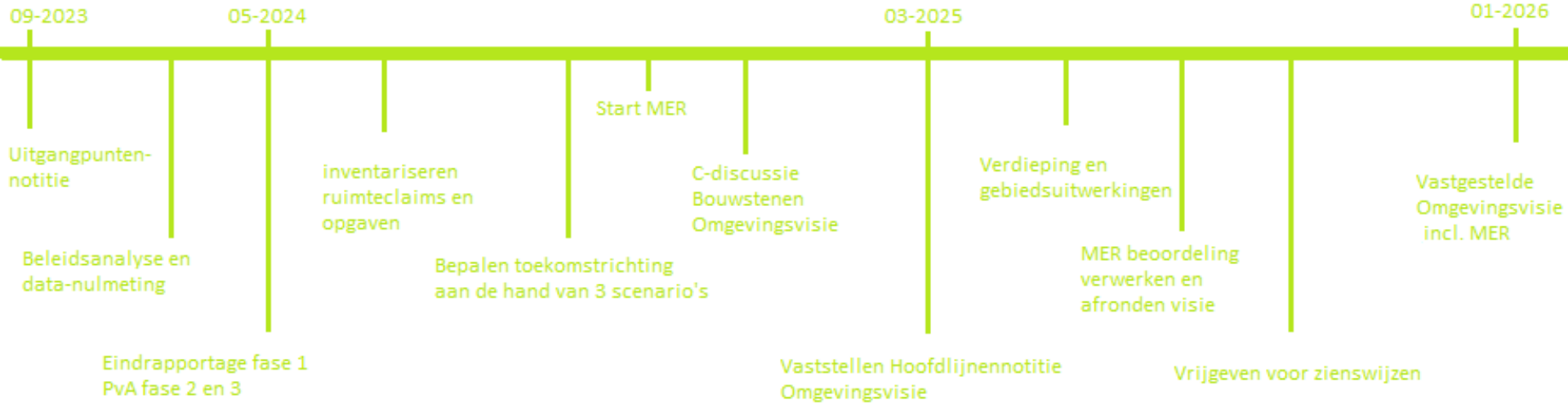

Milieueffectrapportage Omgevingsvisie

Aanleiding MER

- De in de Omgevingsvisie geschetste ontwikkelingen (kaderstellend) kunnen effect hebben op de leefomgeving
- De ontwikkelingen in de Omgevingsvisie kunnen significante gevolgen hebben voor natura-2000 gebied Bargerveen

De MER geeft een van de potentiële effecten (zowel positief, als negatief) én laat zien of de voorgestelde koers bijdraagt aan het behalen van de ambities.

Aanpak effectbeoordeling

- De effecten van 3 alternatieven in beeld brengen op hoofdlijnen
  - Alternatief 1: Bruisend Emmen (VKA)
  - Alternatief 2: Zelfstandig Emmen
  - Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving

- Om tot de effecten van de alternatieven op de leefomgeving te komen, zijn de volgende stappen doorlopen:
  - 1 het opstellen van bouwstenen aan de hand van scenario's;
  - 2 het opstellen van alternatieven;
  - 3 het koppelen van bouwstenen aan de alternatieven;
  - 4 beoordeling van alternatieven aan de hand van het Rad van de Leefomgeving.

Drie scenario’s voor Emmen in 2040

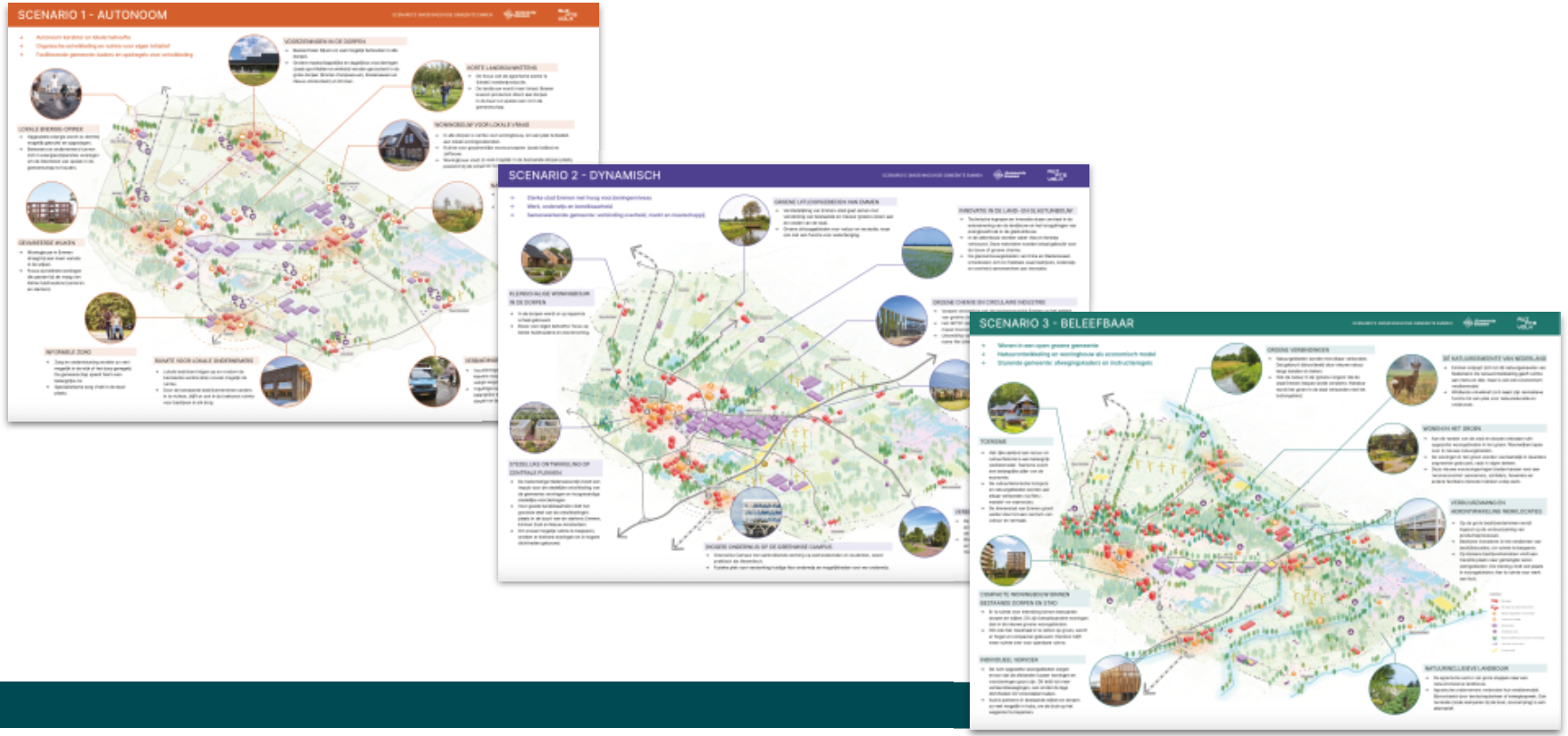

3 kernambities met bouwstenen (VKA)

1. Sterke stad, vitale dorpen

2. Een duurzame en veerkrachtige economie met impact

3. Landschap en groen als drager van ruimtelijke ontwikkelingen

Alternatieven in MER

1. **Bruisend Emmen** (VKA): Bevat alle bouwstenen

2. **Zelfstandig Emmen**: focus op economische groei, bereikbaarheid en lokale ontwikkelingen. Zelfstandige en onafhankelijke wijken en dorpen, aansluiting op lokale behoefte en een faciliterende gemeente;

Bouwstenen weggelaten die: leiden tot grote afstanden en lage dichtheden en bouwstenen die zorgen voor beperkingen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

3. **Emmen als unieke leefomgeving**: focus op het beschermen en versterken van het groene karakter van de gemeente Emmen. Nadruk op het realiseren van ontwikkelingen binnen de natuurlijke grenzen en het versterken van het natuurlijke landschap

Bouwstenen weggelaten die: bijdragen aan een toename van stikstofemissie, leiden tot verstoring van het landschap, leiden tot verstoring van natuurgebieden en soorten.

Het gebruik van alternatieven biedt inzicht in de effecten op de leefomgeving als andere keuzes gemaakt zouden worden.

Beoordeling: Rad van de leefomgeving

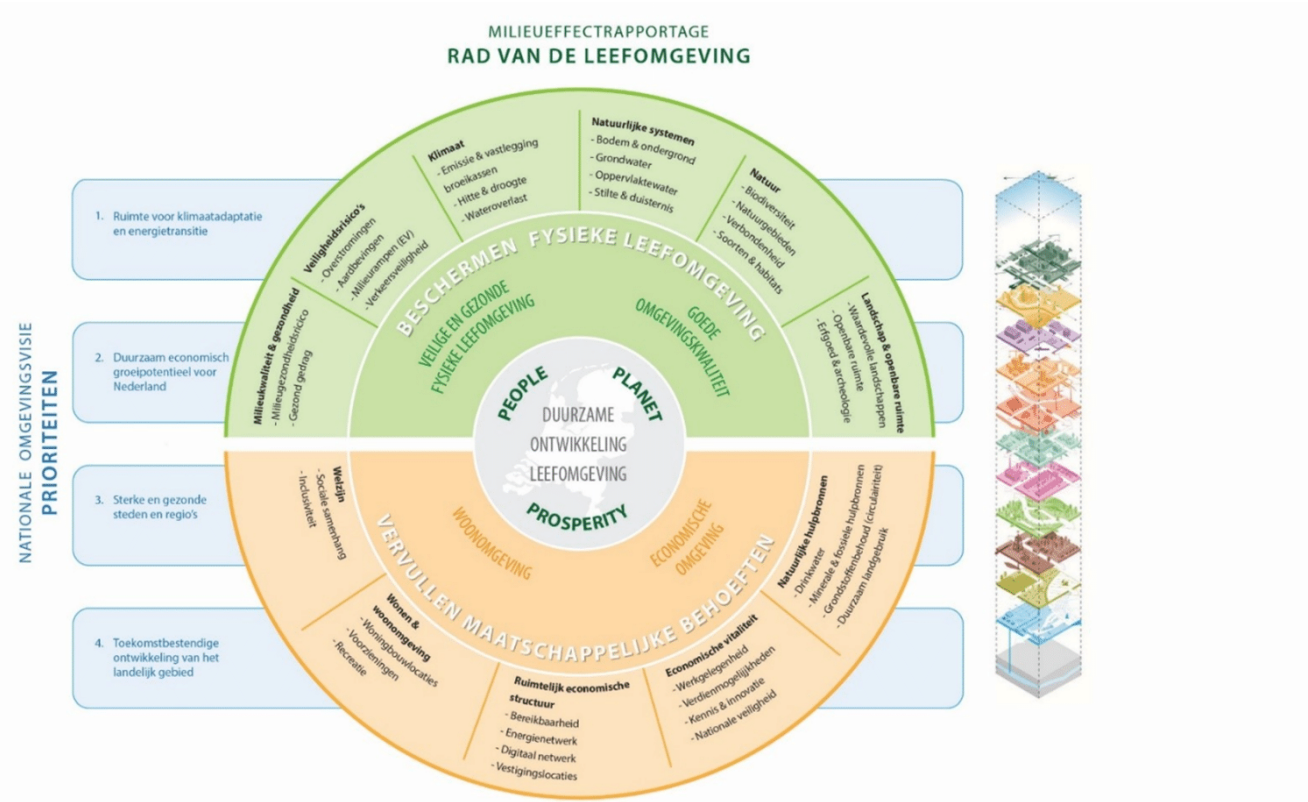

12 categorieën voor de beoordeling referentiesituatie, en effecten van de alternatieven

- Landschap
- Cultuurhistorie en erfgoed
- Klimaat
- Veiligheid
- Wonen
- Welzijn
- Mobiliteit
- Natuur
- Bodem
- Milieu en gezondheidsbescherming
- Energie
- Arbeid en inkomen

Referentiesituatie

Huidige situatie + Autonome ontwikkelingen = **Referentie situatie**

Huidige staat van de gemeente

een ontwikkeling reeds zijn vastgesteld (op moment van start MER-procedure)

- diverse woningbouwprojecten;
- trafostation TenneT Boerdijk - Veenoord;
- zonneroute A37;
- recreatiepark Nordic Nature - Erica;
- GZI-Next.

Referentiesituatie

- De meeste criteria hebben redelijke beoordeling (+/-)
- Ook een aantal criteria met een slechte beoordeling (-), bijv. natuur. Binnen dit subthema bestaan dus kansen om te verbeteren.
- Aantal criteria met positieve beoordeling, het aandeel hernieuwbare energie en het aandeel innovatieve bedrijven.
- Kansen op met nieuw beleid de huidige situatie te verbeteren

MER-beoordeling Alternatieven

Afbeelding 6.1 Effectbeoordeling van VKA

1. Bruisend Emmen (VKA)

Afbeelding 5.2 Effectbeoordeling van alternatief 2: Zelfstandig Emmen

2. Zelfstandig Emmen

Afbeelding 5.3 Effectbeoordeling van alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving

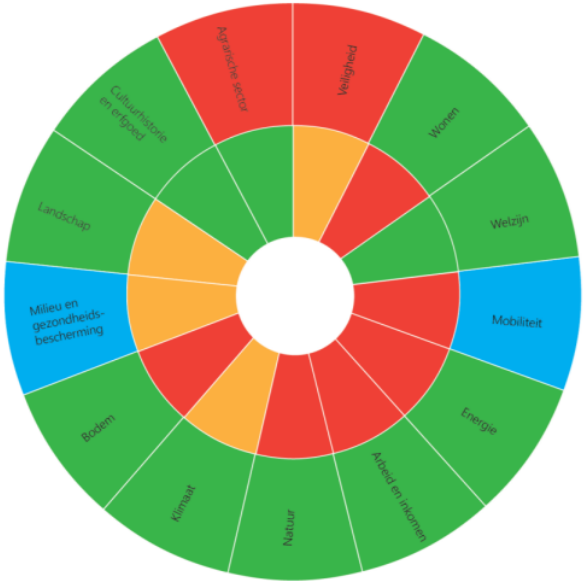

3. Emmen als unieke leefomgeving

Visualisatie effectbeoordeling alternatieven

Afbeelding 6.1 Effectbeoordeling van VKA

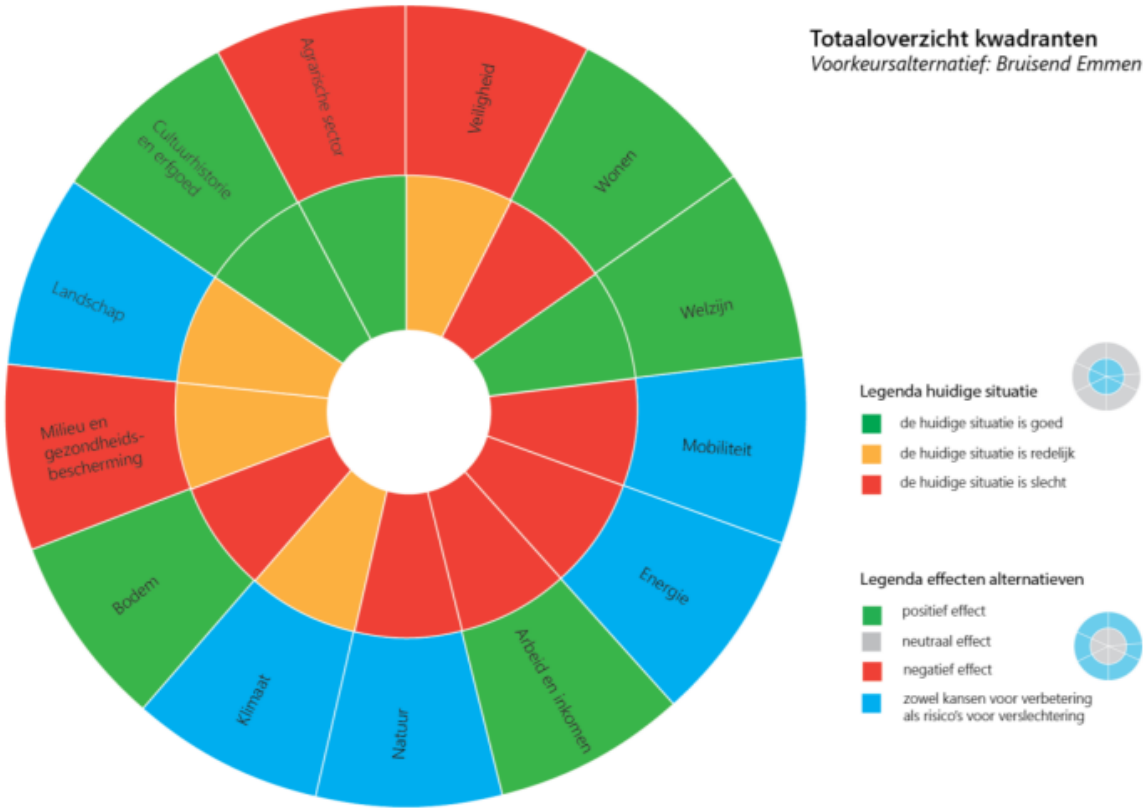

Mogelijke risico's - Veiligheid, Agrarische sector

Tabel 5.4 Effectbeoordeling alternatieven subthema Veiligheid

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
sociale veiligheid	aantal geregistreerde misdrijven/jaar	0	0	0
verkeersveiligheid	aantal ongevallen met dodelijke afloop/jaar	-	-	-
	aantal ongevallen met letsel tot gevolg/jaar	-	-	-
omgevingsveiligheid	aantal kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden	-	-	-

Tabel 5.13 Effectbeoordeling alternatieven subthema Agrarische Sector

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
beschikbare landbouwgrond	areaal landbouwgrond [ha]	-	-	-
	aantal agrarische bedrijven	+ en -	+	+ en -

Risico's VKA, o.a.

- **groei inwoners naar ca. 120.000**: risico op toename aantal ongevallen met dodelijke afloop/jaar doordat het aantal vervoersbewegingen auto toeneemt;
- **verkennen Rundedal als locatie voor het huisvesten van grootschalige bedrijvigheid:** risico op toename van het aantal kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden door het mogelijk maken van grootschalige bedrijvigheid en industriële activiteiten op Rundedal

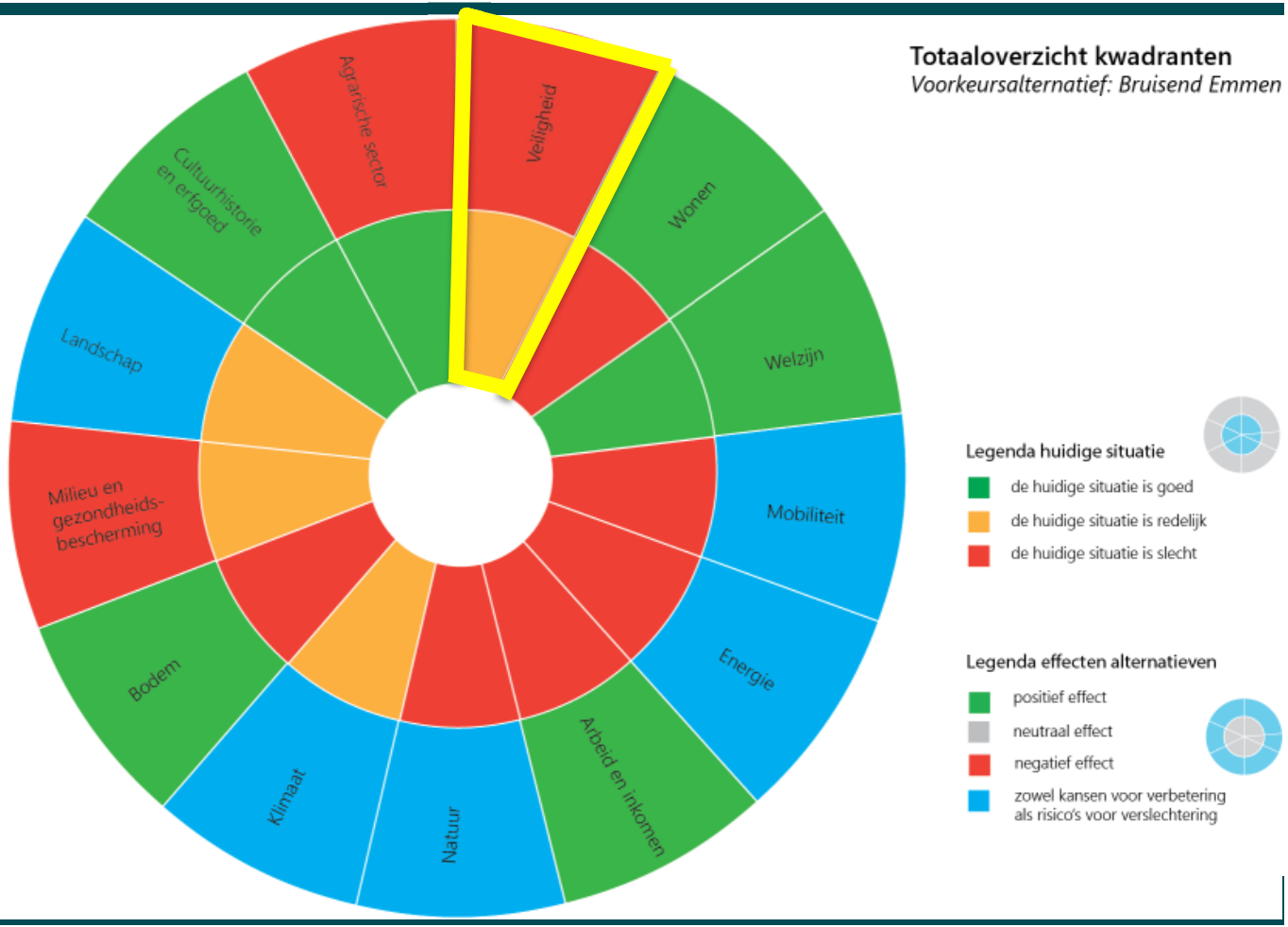

Mogelijke risico's - milieu en

Tabel 5.10 Effectbeoordeling alternatieven subthema Milieu en Gezondheidsbescherming

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
luchtkwaliteit	jaargemiddelde concentraties fijnstof stikstofdioxide	-	-	+ en -
geluidbelasting	geluidbelasting alle bronnen (lden) (gemiddeld dB/jaar)	-	-	-
geurhinder	geurgevoelige object binnen een slecht leefklimaat op basis van geur	+ en -	+	+
lichtvervuiling	opgaan licht (nanowatt per cm2 per sterradiaal)	-	-	-
zeer zorgwekkende stoffen (zzs)	zeer zorgwekkende stoffen (zzs)	0	0	0

Effectbeoordeling van de altern...

Risico's VKA, o.a.

- **ontwikkelen Nedersaksenlijn:** risico op afname areaal landbouwgrond door ontwikkeling van Nedersaksenlijn;
- **creëren van voldoende watercapaciteit in de beekdalen en het watersysteem in de veengebieden:** risico op afname aantal agrarische bedrijven doordat door vernatting of natuurontwikkeling minder ruimte is voor landbouw in deze gebieden.

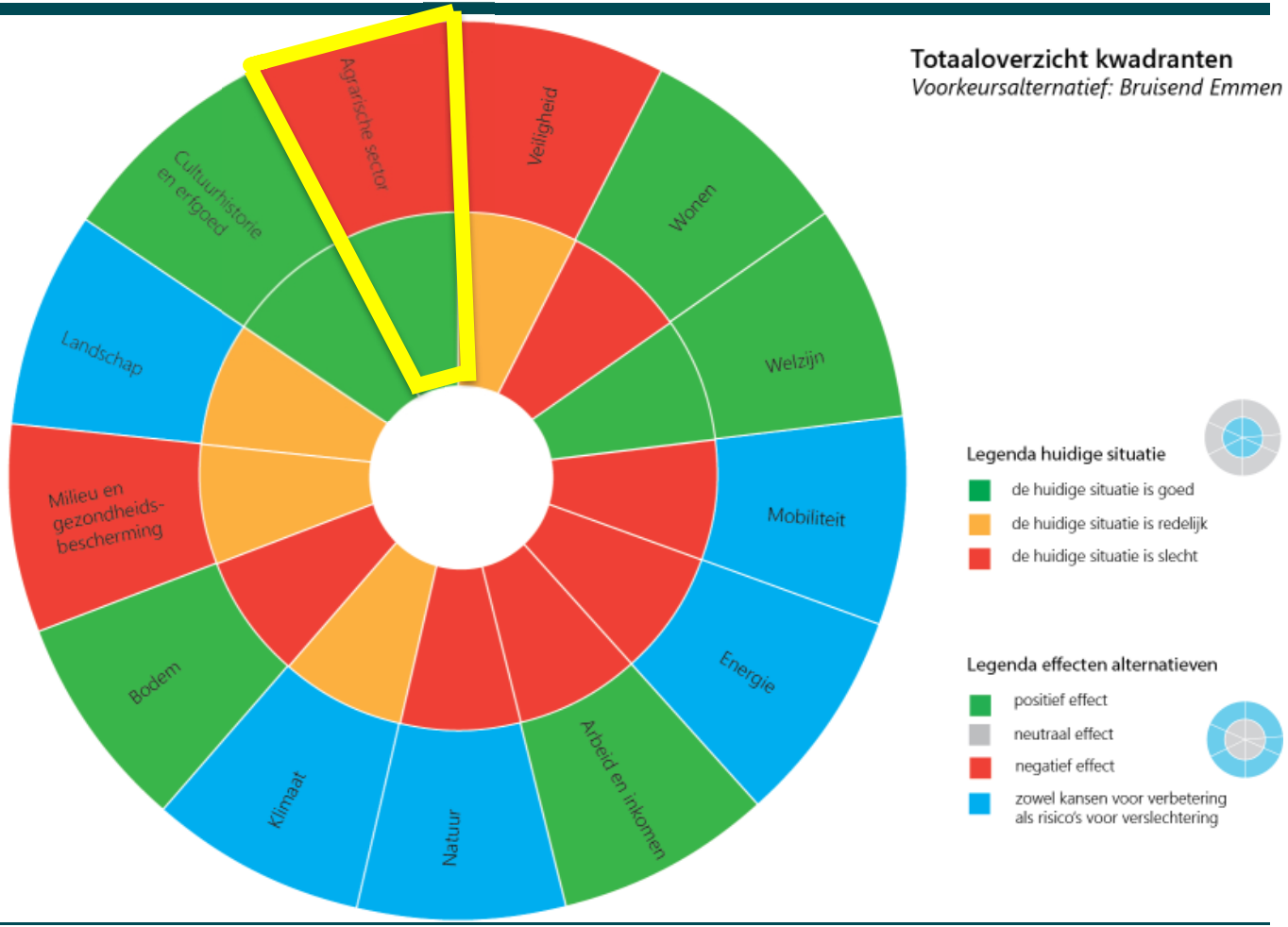

Mogelijke Kansen - Wonen

Tabel 5.5 Effectbeoordeling alternatieven subthema Wonen

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
woningtekort	woningcapaciteit ten opzichte van woningbehoefte	+	+	+
woongenot	tevredenheid met woning en woonomgeving	+	+	+
voorzieningen	beschikbaarheid voorzieningen	+	+	+
leefstijl	gezondheidsfactoren (beweegt voldoende, overgewicht, eenzaamheid)	+	+	+
levensverwachting	het aantal jaren vanaf geboorte naar verwachting	+	+	+

Wonen

Kansen VKA, o.a.

- **faciliteren en instandhouden van minimaal één ontmoetingsplek per dorp en wijk**: kans op toename tevredenheid met woning en woonomgeving doordat op lokaal niveau ontmoetingsplekken worden gefaciliteerd/instandgehouden;
- **Lokale (woningbouw)initiatieven faciliteren en inzet op behoud basisvoorzieningen in de kleinere dorpen:** Kans op afnemen woningtekort en behoud voorzieningenniveau

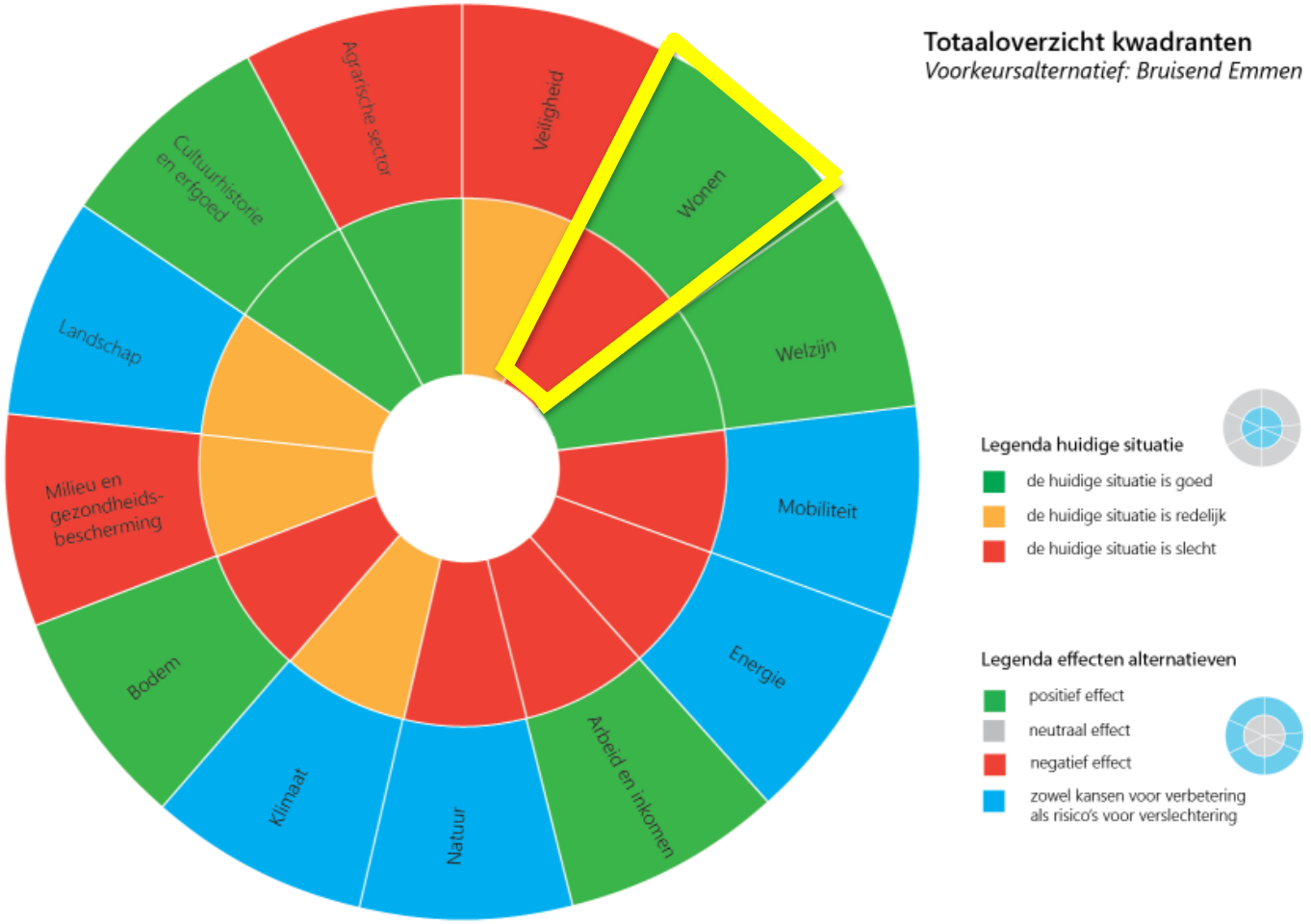

Mogelijke Kansen – Arbeid en Inkomen en Welzijn

Tabel 5.12 Effectbeoordeling alternatieven subthema Arbeid en Inkomen

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
inkomen	besteedbaar inkomen per inwoner	+	+	+
werkgelegenheid en werkloosheid	werkloosheidspercentage	+	+	+
vestigingsklimaat	aantal deelnemers hoger beroepsonderwijs	+	+	+
	aandeel innovatieve hightech vestigingen	+	+	+
woon-werk afstand	reistijd van en naar werk of studie	+	+	+

Tabel 5.6 Effectbeoordeling alternatieven subthema Welzijn

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
sociale samenhang	sociale samenhang score	+	+	+

Kansen VKA, o.a.

- **medewerking verlenen aan de 110kV-netversterking**: kans op aandeel innovatieve bedrijven doordat er meer netcapaciteit is waardoor het voor innovatieve bedrijven gunstig is om naar Emmen te komen;
- **verkennen Rundedal als locatie voor het huisvesten van grootschalige bedrijvigheid:** kans op afname werkloosheidspercentage door toename van werkgelegenheid vanwege mogelijk maken grootschalige bedrijvigheid

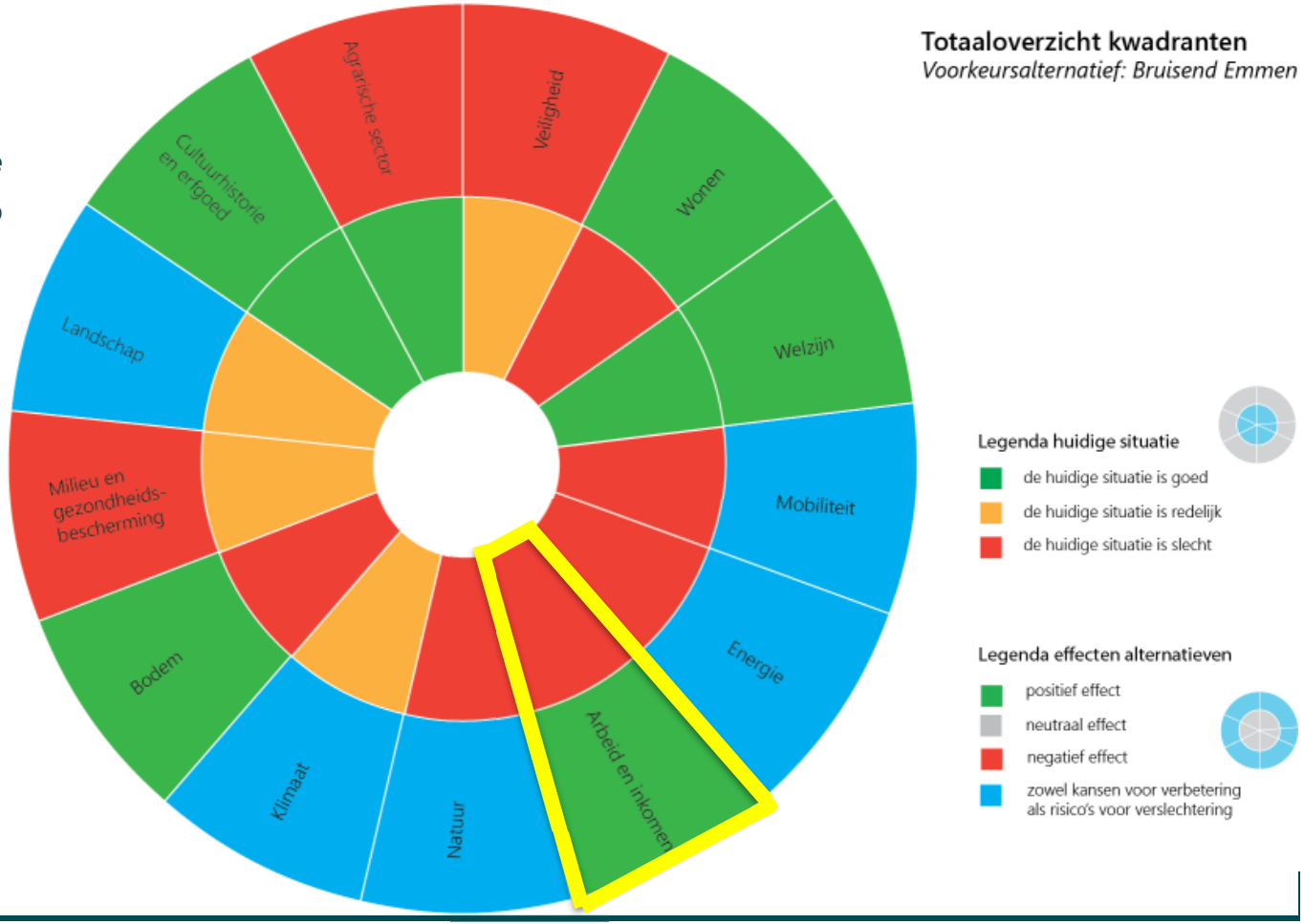

Aandachtspunten voor het vervolg

- Gebiedsgericht uitwerken van bouwstenen:
  - Lokale effecten in kaart brengen.
- Effecten samenhangende bouwstenen beschouwen, bijv.:
  - het uitbreiden van bedrijventerreinen en het mee laten groeien van het energienetwerk.
- Mitigerende maatregelen toepassen, bijv.:
  - Uitwerken/realiseren van bouwstenen met integrale werkwijze (procesmaatregel)
  - aanwijzen van veiligheidszones rondom het bedrijventerreinen kan leiden tot het niet kunnen realiseren van kwetsbare functies binnen deze zones.
  - om significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden te voorkomen worden (wettelijke) mitigerende maatregelen of compenserende maatregelen niet uitgesloten (bijv. natuurinclusief bouwen, toepassen andere agrarische of bouwtechnieken, verminderen stedelijke ontwikkelingen in zone rondom Bargerveen)

Concrete toevoegingen Omgevingsvisie n.a.v. MER

- Toevoegen leidend principe: ‘Ontwikkelingen dragen bij aan een gezonde en veilige leefomgeving’
- Na de kernambities aandacht voor uitkomsten MER – inzet om risico’s op negatieve effecten te verminderen, maar ook inzet nodig om kansen op positieve effecten te verzilveren
- Aandacht voor integraal werken in de uitvoeringsparagraaf van de Omgevingsvisie

Beoordeling initiatieven

Deze omgevingsvisie verduidelijkt de richting waar we naartoe willen en welke thema's we meewegen in ons gemeentelijk beleid en onze beslissingen. Hierbij staan de kenmerken en identiteit van onze gemeente altijd voorop. Bij een initiatief of ontwikkeling stellen we onszelf en de initiatiefnemer de volgende vragen:

- *Voldoet het initiatief in voldoende mate aan de **leidende principes**?*
- *Draagt de ontwikkeling of het initiatief bij aan de **geformuleerde kernambities en sluit het aan op de gebiedsgerichte uitwerkingen** en in welke mate?*
- *Is er sprake van een **negatieve en/of positieve impact op de kwaliteiten van de leefomgeving**, zoals verwoord in deze omgevingsvisie?*
- *In welke mate wordt het initiatief of de ontwikkeling **gedragen door de directe omgeving** en wat zijn daarvoor de redenen?*

Deze vragen integreren we in de bestaande processen rondom het afwegen van

Visiekaart
Omgevingsvisie

Concept

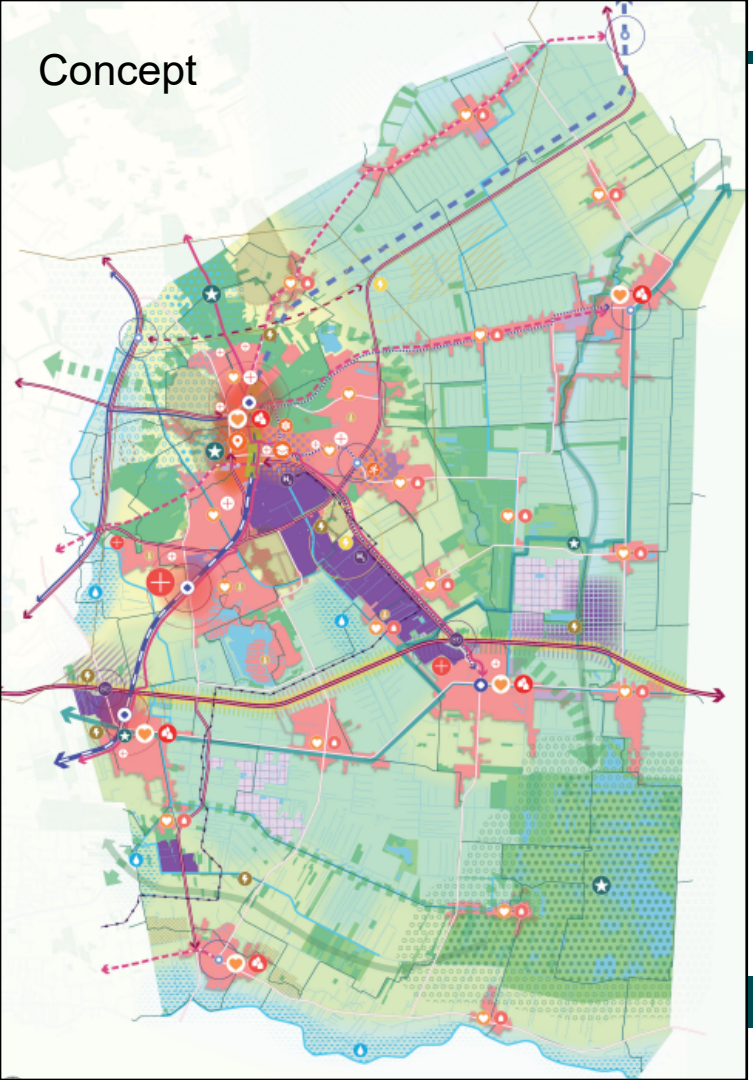

Concept

STERKE STAD, VITALE DORPEN
Uitbreidingslocatie woningbouw (100 woningen of meer)
Inbreidingslocatie woningbouw (40 woningen of meer)
Ruimte voor woningbouw ten behoeve van lokale behoefte
Ruimte voor grootschalige woningbouw en uitbreiding woonzorgaanbod nabij voorzieningen
Verdichting met wonen en kwaliteitsimpuls bovenregionale functie Emmen-Centrum
Stedelijke ontwikkeling rond stations
Dorpen en woonwijken
Basisvoorzieningen en ontmoetingsplek in het dorp/de wijk
Voorzieningenniveau voor omliggende dorpen
Greenwise Campus
Sport- en Beweegcampus
Ziekenhuis
Aan te leggen doorfietsroutes
Verkennen nieuwe doorfietsroutes (indicatief)
Spoorlijn
Globaal tracé Nedersaksenlijn (indicatief)
Verminderen barrièrevorming spoorlijn
Busverbindingen Emmen-Groningen en Emmen-Hoogeveen
Globaal tracé hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) (indicatief)
Treinstation met hub-functie
Mobiliteitshub
Zoekgebied nieuwe mobiliteitshub
Wegen
Bovenlokale verbindingswegen en stadsentrees
Verkennen mogelijkheden noordelijke rondweg
EEN DUURZAME EN VEERKRACHTIGE ECONOMIE MET IMPACT
Regionaal bedrijventerrein (grootschalig): inzet op aantrekken groene chemie en circulaire maakindustrie
Uitbreiding regionaal grootschalig bedrijventerrein
Regionaal bedrijventerrein: optimalisering ruimtegebruik
Regionale verkenning uitbreiding regionaal bedrijventerrein langs A37 (indicatief)
Lokaal bedrijventerrein: ruimte voor lokale bedrijvigheid
Gemengde werkgebieden: bedrijven, onderwijs, maatschappelijk
Onderzoeken toekomstbestendige glastuinbouw
Bestaand windpark
Locaties nieuwe windenergie-opwek
Hoogspanningsnet
Hoogspanningsstation (bestaand of gepland)
Zoekgebied extra hoogspanningsstation
Zonneroute A37
Waterstofbackbone
Zoekgebied tank-hub met duurzame brandstoffen
Startwijken warmtetransitie
LANDSCHAP EN GROEN ALS DRAGER VAN RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN
Robuust watersysteem
Drinkwaterwinning
Grondwaterbeschermingsgebied
Kansrijk gebied voor waterberging
Bestaande natuur
Bestaande ecologische verbindingzone
Verkennen nieuwe ecologische verbindingen
Natura2000-gebied Bargerveen
Indicatieve zone rondom Bargerveen met afstemming van belangen natuur, water en landbouw
Beschermd dorpsgezichten en karakteristieke es- en veendorpen
Essen
Toeristische trekkers: Wildlands, Bargerveen, Hondsrug, Veenpark, Van Gogh Huis
Recreatief fietsnetwerk
Recreatieve vaarroute
Snelwegpanorama: afwisseling tussen open landschap, bedrijven, natuur en stedelijk gebied
Esdorpenlandschap
Kleinschalige (rand)veenontginningenlandschap
Grootschalige veenontginningenlandschap
Beekdalen

Concept

kaart Mobiliteitsvisie

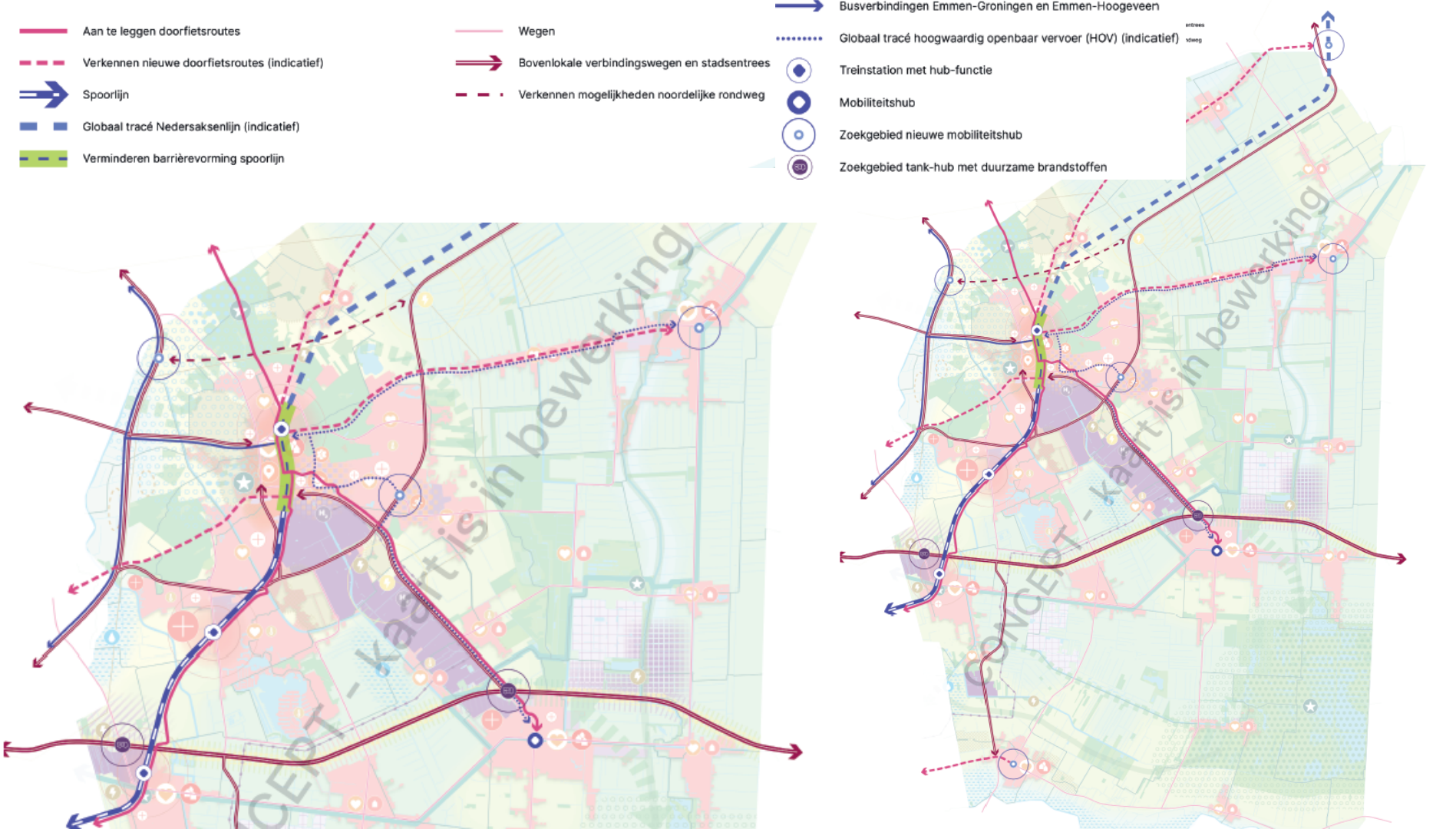
Aan te leggen doorfietsroutes
Verkennen nieuwe doorfietsroutes (indicatief)
Spoorlijn
Globaal tracé Nedersaksenlijn (indicatief)
Verminderen barrièrevorming spoorlijn
Wegen
Bovenlokale verbindingswegen en stadsentrees
Verkennen mogelijkheden noordelijke rondweg
Busverbindingen Emmen-Groningen en Emmen-Hoogeveen
Globaal tracé hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) (indicatief)
Treinstation met hub-functie
Mobiliteitshub
Zoekgebied nieuwe mobiliteitshub
Zoekgebied tank-hub met duurzame brandstoffen
CONCEPT - kaart is in bewerking
CONCEPT - kaart is in bewerking

Afronding

Effectbeoordeling van de alternatieven

Tabel 5.3 Effectbeoordeling alternatieven subthema Klimaat

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
wateroverlast	waterbergend en spons ver-mogen	+	+ en -	+
	overlast door hoge grondwa-terstanden	+ en -	0	+ en -
droogte	zoetwaterbeschikbaarheid	+ en -	-	+
	lage grondwaterstanden door ontwatering	+	+	+
hittestress	stedelijk hitte eiland	+ en -	+ en -	+ en -

Klimaat

Effectbeoordeling van de alternatieven

Tabel 5.1 Effectbeoordeling alternatieven subthema Landschap

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
Landschap	Landschapstypen en kernkarakteristieken	+ en -	-	+

Landschap

Tabel 5.2 Effectbeoordeling alternatieven subthema Cultuurhistorie / Erfgoed

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
Cultuurhistorie	monumenten en hun karakteristieke elementen	+	+	+
Archeologie	archeologische monumenten	+	+	+

Cultuurhistorie en Erfgoed

Effectbeoordeling van de alternatieven

Tabel 5.6 Effectbeoordeling alternatieven subthema Welzijn

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
sociale samenhang	sociale samenhang score	+	+	+

Welzijn

Tabel 5.11 Effectbeoordeling alternatieven subthema Energie

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
energieverbruik	energieverbruik [TJ/jaar]	-	-	+ en -
aandeel hernieuwbare energie	aandeel hernieuwbare energie in totale energievoorziening [%]	+	+	+

Energie

Effectbeoordeling van de alternatieven

Tabel 5.7 Effectbeoordeling alternatieven subthema Mobiliteit

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
modal split	gemiddeld aandeel reizigerskilometers per vervoerswijze (auto, ov, fiets, voet) per persoon per dag	+ en -	+ en -	+ en -
bereikbaarheid en toegankelijkheid auto	vervoersbewegingen auto	-	-	-
bereikbaarheid OV	afstand tot OV-halte (km)	+ en -	+	+ en -
bereikbaarheid fiets	omrijdfactor fiets	+	+	+

Mobiliteit

Effectbeoordeling van de alternatieven

Tabel 5.8 Effectbeoordeling alternatieven subthema Natuur

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
biodiversiteit	soortendiversiteit, soortenverspreiding en populatieomvang	+ en -	-	+
	aanwezigheid groene landschapselementen, inclusief groenblauwe dooradering	+	0	+
beschermde natuurgebieden (provinciaal en nationaal beleid en Natura 2000)	areaal en kwaliteit beschermde natuurgebieden	+ en -	-	+

Natuur

Effectbeoordeling van de alternatieven

Tabel 5.9 Effectbeoordeling alternatieven subthema Bodem

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
bodemdaling	bodemdaling (mm/jaar)	+	+ en -	+
bodemkwaliteit	aantal en omvang bodemverontreinigingen	+	+ en -	+

Bodem

Tabel 5.13 Effectbeoordeling alternatieven subthema Agrarische Sector

Aspect	Criteria	Alternatief 1: Bruisend Emmen	Alternatief 2: Zelfstandig Emmen	Alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving
beschikbare landbouwgrond	areaal landbouwgrond [ha]	-	-	-
	aantal agrarische bedrijven	+ en -	+	+ en -

Agrarische sector

Visualisatie effectbeoordeling alternatieven

Afbeelding 5.3 Effectbeoordeling van alternatief 3: Emmen als Unieke Leefomgeving

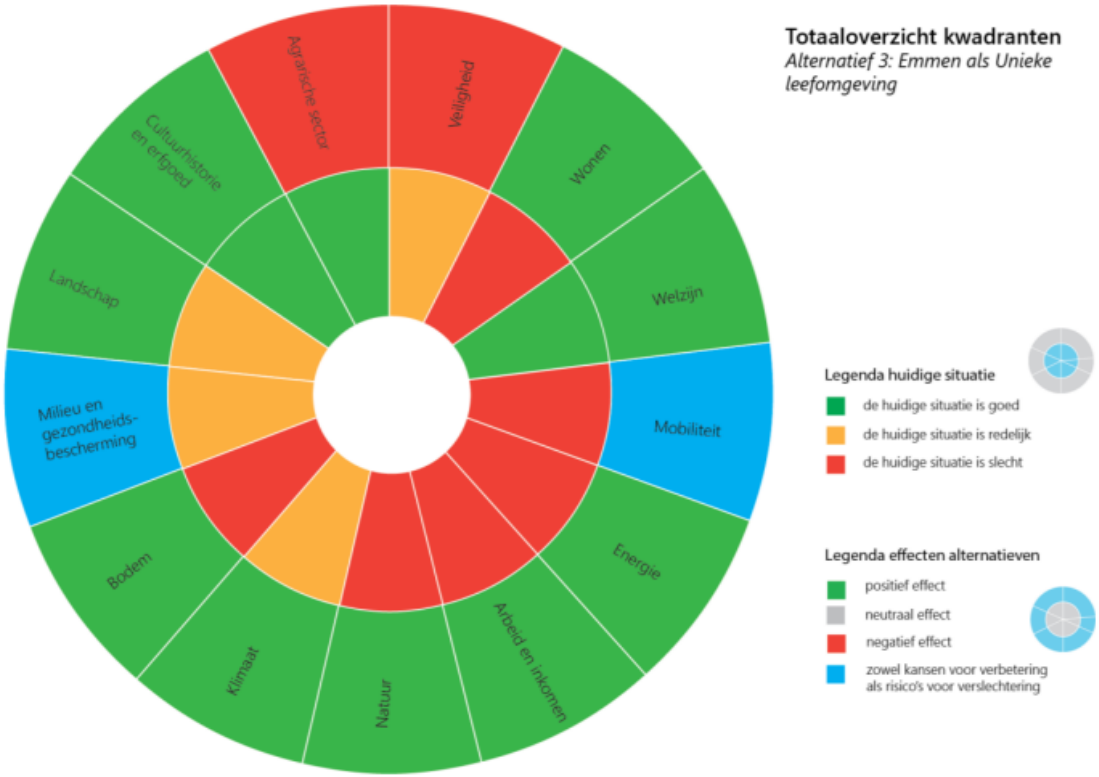

Visualisatie effectbeoordeling alternatieven

Afbeelding 5.2 Effectbeoordeling van alternatief 2: Zelfstandig Emmen

